

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1120212568
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1120212568.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Jany Richterovej v právnej veci žalobcov: 1/ K. Z., R.. XX.XX.XXXX, T. D. K. XXX, D., 2/ F. Z., R.. XX.XX.XXXX, T. D. K. XXX, D., 3/ K.. X. K.Ž., R.. XX.XX.XXXX, T. D. I. XXXX/XX, D., 4/ X. K., R.. XX.XX.XXXX, T. D. I. XXXX/XX, D., všetci právne zastúpení Právne centrum s.r.o., Mýtna 42, Bratislava proti žalovanému: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, IČO: 00 603 481 so sídlom Primaciálne nám. 1, Bratislava, o zaplatenie odplaty za užívanie pozemku, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k. 16C/41/2020-153 zo dňa 11 novembra 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žalovanému sa voči žalobcom 1/ až 4/ p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanému voči žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania. Návrh žalobcov 1/ až 4/ na prerušenie konania zamietol.

2 Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, § 123, 128 ods. 1, §151o ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 66/2009 Z.z. a ďalej tým, že žalobca 1. až 4. sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 05.08.2020 v znení jej doplnenia a opravy doručenej súdu dňa 11.11.2020 domáhal voči žalovanému zaplatenia odplaty za užívanie nehnuteľnosti, odplaty za vecné bremeno, ktorým sú zo zákona č. 66/2009 Z.z. zaťažené pozemky v podielovom spoluvlastníctve žalobcu 1. až 4.

3. Súd vykonal stranami označené dôkazy oboznámením sa s predloženými listinnými dokladmi - predžalobná výzva na zaplatenie náhrady za užívanie zo dňa 02.11.2016, vyjadrenie žalobcov zo dňa 20.01.2017 k odpovedi žalovaného, oznámenie žalovaného zo dňa 01.12.2016 k predžalobnej výzve žalobcov, oznámenie žalovaného zo dňa 10.02.2017 k predžalobnej výzve žalobcov, oznámenie Okresného úradu Bratislava, katastrálny odbor o oprave chýb v katastrálnom operáte č. X-250/16 zo dňa 12.12.2016, výpis z listu vlastníctva č. 3917 k.ú. Ružinov z 31.07.2020.

4. Súd mal v konaní po oboznámení sa s obsahom listinných dokladov a na základe zhodných tvrdení strán sporu a tvrdení, ktoré protistrana nesporeovala za preukázané, že Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre okres Bratislava II, obec BA-m.č. Ružinov, katastrálne územie W. vyplýva, že žalobca v 1. až 4. rade je spoluvlastníkom pozemkov parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu - parcela č. XXX/X A. pozemku - ostatná plocha vo výmere 863m², parcela č. XXX/X druh pozemku ostatná plocha vo výmere 2104 m², parcela č. XXX/X druh pozemku ostatná plocha vo výmere 2129 m², parcela č. XXX/X druh pozemku ostatná plocha vo výmere 1165 m², parcela č.

XXX/X druh pozemku ostatná plocha vo výmere 539 m².. Žalobca v 1. rade K. Z. je spoluvlastníkom predmetných pozemkov v podiele 18/2400, vlastnícke právo nadobudol titulom rozhodnutia Okresného úradu Bratislava, katastrálny odbor č. 2/2015/ROEP Ružinov zo dňa 13.05.2015, PKV 7-3010, uznesenie D 2413/93 z 06.12.1994 - vz. 959/96, Osvedčenie D 960 z 23.11.2001 - vz. 2649/02. Žalobca v 2. rade X.. F. Z. je spoluvlastníkom predmetných pozemkov v podiele 18/2400, vlastnícke právo nadobudol titulom rozhodnutia Okresného úradu Bratislava, katastrálny odbor č. 2/2015/ROEP Ružinov zo dňa 13.05.2015, PKV 7-3010, uznesenie D 2413/93 z 06.12.1994 - vz. 959/96, Osvedčenie D 960 z 23.11.2001 - vz. 2649/02. Žalobca v 3. rade K.. X. K. je spoluvlastníkom predmetných pozemkov v podiele 18/4800, vlastnícke právo nadobudol titulom rozhodnutia Okresného úradu Bratislava, katastrálny odbor č. 2/2015/ROEP Ružinov zo dňa 13.05.2015, PKV 7-3010, Osvedčenie o dedičstve 46D/541/2011, Dnot 87/2011 zo dňa 01.03.2012, právoplatné dňa 01.03.2012 podľa Z-4058/12-vz. 2101/12. Žalobca v 4. rade X. K. je spoluvlastníkom predmetných pozemkov v podiele 18/4800, vlastnícke právo nadobudol titulom rozhodnutia Okresného úradu Bratislava, katastrálny odbor č. 2/2015/ROEP Ružinov zo dňa 13.05.2015, PKV 7-3010, Osvedčenie o dedičstve 46D/541/2011, Dnot 87/2011 zo dňa 01.03.2012, právoplatné dňa 01.03.2012 podľa Z-4058/12-vz. 2101/12. Žalobca v 1. až 4. rade podaním zo dňa 02.11.2016, žalovanému doručené dňa 14.11.2016, vyzval žalovaného, aby vzhľadom k tomu, že žalovaný získava z titulu bezdôvodného obohatenia majetkový prospech na úkor žalobcov, ktorým zároveň znemožňuje držbu a výkon jednotlivých vlastníckych oprávnení, aby im zaplatil náhradu za užívanie predmetných pozemkov, na ktorých sa nachádza miestna komunikácia III. triedy s názvom R. U. X., R. U.H. C., R. U. C., R. U. C.. Žiadal, aby do 30 kalendárnych dní po doručení výzvy zhodnotil svoj postoj k bezdôvodnému obohateniu, ku ktorému dochádza na ich úkor a oznámil záujem o mimosúdne vyrovnanie, predmetom ktorého bude zaplatenie náhrady za užívanie pozemkov dva roky späťne odo dňa doručenia výzvy a uzatvorenie nájomnej zmluvy na užívanie predmetných pozemkov do budúcnosti, pričom cena nájmu bude určená na základe znaleckého posudku. Žalobca v 1. až 4. rade uviedol, že parcely registra „E“ XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X zapísané na liste vlastníctva č. XXXX k.ú. W.X. sa de facto prekrývajú s parcelami registra „P. Č.. XXXX/X, č. XXXX/X, Č.. XXXX, Č.. XXXX, Č.. XXXX, Č.. XXXX, parcelami, ktoré nie sú zapísané na liste vlastníctva. Na parcelách registra „P. Č.. XXXX/X, Č.. XXXX/X, Č.. XXXX sa nachádza miestna komunikácia III. triedy s názvom R. U. X., na N. Č.. XXXX sa nachádza miestna komunikácia III. triedy s názvom R. U. C., na parcele č. XXXX miestna komunikácia III. s názvom R. U. C. a na parcele č. XXXX miestna komunikácia III. s názvom R. U. C..

5. Žalovaný listom číslo K. V. XXXXX/XXXX XXXXXX zo dňa 01.12.2016 oznámil žalobcovi v 1. až 4. rade, že keďže výmery pozemkov registra „..“ p.č. XXX/X,X,X zapísaných na liste vlastníctva a vyznačených v mape určeného operátu nie sú rovnaké podal reklamáciu na Okresný úrad, Katastrálny odbor v Bratislave a až po ukončení reklamačného konania príde k zmene výmery uvedených pozemkov a až následne bude možné pristúpiť k ich majetkovoprávnemu usporiadaniu.

6. Žalobca v 1. až 4. rade listom zo dňa 20.01.2017, žalovanému doručenom dňa 25.01.2017, oznámil, že Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor oznámil listom zo dňa 12.12.2016 označeným ako M.-XXX/XX, že došlo k oprave chyby v katastrálnom operáte tak, že na liste vlastníctva č. XXXX k.ú. W. C. Č. O. - majetková podstata zrušil zápis pozemku registra „E“ parc. č. XXX/X ostatné plochy o výmere 2144 m², parc. č. XXX/X ostatné plochy vo výmere 2194 m², parc. č. XXX/X ostatné plochy o výmere 631 m² a zapísal pozemok registra „E“ č. XXX/X ostatné plochy o výmere 2104 m², parc. č. XXX/X ostatné plochy vo výmere 2129 m², parc. č. XXX/X ostatné plochy o výmere 539 m². Vzhľadom k tomu, že vo veci došlo k zmene výmer uvedených pozemkov je možné pristúpiť k majetkovoprávnemu usporiadaniu. Žalobca v 1. až 4. žiadal aby žalovaný do 30 kalendárnych dní po doručení výzvy zhodnotil svoj postoj k bezdôvodnému obohateniu, ku ktorému dochádza na úkor žalobcu v 1. až 4. rade a oznámil jeho záujem na mimosúdne vyrovnanie.

7. Žalovaný listom číslo MAGS OMV 32 446/17-MPU zo dňa 10.02.2017 oznámil žalobcovi v 1. až 4. rade po prešetrení celej veci ako i po oprave chyby v katastrálnom operáte týkajúcej sa nezrovnalosti vo výmerách niektorých pozemkov, že vlastnícke právo k predmetným komunikáciám podľa snímky z mapy prešlo na hlavné mesto priamo zo zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Pri prechode vlastníctva komunikácií na obec nedostalo Hlavné mesto SR Bratislava zo štátneho rozpočtu finančné prostriedky na majetkovoprávne usporiadanie pozemkov pod komunikáciami. Komunikácie využíva široká verejnosť a hlavné mesto z nej nemá žiadne výnosy, naopak má náklady spojené s jej údržbou a to znamená, že na strane hlavného mesta nevzniká žiaden majetkový prospech. Hlavné mesto vyvíja veľkú snahu za účelom dosiahnutia majetkovoprávného usporiadania nehnuteľností formou uzatvorenia nájomných

zmlúv, resp. iných dohôd, ktorými vlastníci pozemkov umožňujú žalovanému využívať takéto pozemky na verejné účely za sumu 0,33 eur/m²/rok, pričom výška odplaty je stanovená v súlade s uznesením Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislava č. 628/2001 zo dňa 28.06.2011. Podľa uvedeného uznesenia sa kúpa pozemkov za účelom majetkovoprávneho usporiadania od pôvodných vlastníkov pozemkov realizuje za cenu 1,16 eur/m². Žalovaný opätovne ponúkol obe uvedené možnosti, t.j. uzavretie nájomnej zmluvy za 0,33 eur/m²/rok, resp. kúpnej zmluvy za 1,16 eur/m² ako vyriešenie toho stavu.

8. Súd základ uplatneného nároku žalobcu posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a Zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

9. Súd po vyhodnotení vykonaného dokazovania a po právnom vyhodnotení veci dospel k záveru, že žaloba žalobcu v 1. až 4. rade na zaplatenie sumy 765,00 eur s príslušenstvom za obdobie od 06.08.2018 do 05.08.2020 za užívanie nehnuteľností o celkovej výmere 153 m² a zaplatenie dennej náhrady v sume 1,05 eur s príslušenstvom za obdobie od 06.08.2020 do dňa vyhlásenia rozsudku nie je dôvodná, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

10. Medzi stranami sporu nebolo sporné, keď žalovaný nijakým spôsobom tvrdenia žalobcu v 1. až 4. rade nespороval, že žalobca v 1. až 4. rade je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX pre okres Bratislava II, obec BA-m.č. Ružinov, katastrálne územie W., pozemkov parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu - parcela č. XXX/X druh pozemku - ostatná plocha vo výmere 863m², parcela č. XXX/X druh pozemku ostatná plocha vo výmere 2104 m², parcela č. XXX/X druh pozemku ostatná plocha vo výmere 2129 m², parcela č. XXX/X druh pozemku ostatná plocha vo výmere 1165 m², parcela č. XXX/X druh pozemku ostatná plocha vo výmere 539 m² a že na predmetných pozemkoch sa nachádza miestna komunikácia III. triedy, teda rozsah - výmera pozemkoch, ktoré žalovaný užíva. Žalovaný je teda nositeľom povinnosti v súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu v 1. až 4. rade. Táto skutočnosť medzi stranami ani nebola sporná. Žalobca v 1. až 4. rade si nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnil titulom odplaty za vecné bremeno, ktoré žalovanému vzniklo k predmetným pozemkom zo zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žalovaný má k pozemkom, ktoré boli v podielovom spoluvlastníctve žalobcu právny vzťah, keď pozemok žalobcu užíva na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zákona č. 66/2009 Z.z.

11. Žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku, ktorú odôvodnil tým, že nárok na náhradu za zriadenie vecného bremena je majetkovým právom a podlieha premlčaniu podľa Občianskeho zákonníka a premlčuje sa vo všeobecnej premlčacej dobe. Pre začiatok plynutia premlčacej doby je rozhodujúci objektívny moment, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát a v prejednávanej veci zákonné vecné bremeno v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. vzniklo dňom účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. dňa 01.07.2009. Premlčacia lehota v zmysle Občianskeho zákonníka začala plynúť 01.07.2009 a uplynula dňa 01.07.2012. Žaloba bola podaná na súd dňa 31.07.2020, a teda nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva je premlčaný.

12. Súd základ uplatneného nároku žalobcu posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a Zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov a dospel k záveru, že žalovaným vznesená námietka premlčania uplatneného nároku žalobcom je dôvodná, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

13. V zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. vzniklo odo dňa 01.07.2009, t.j. odo dňa nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. žalovanému k predmetným pozemkom v podielovom spoluvlastníctve žalobcu právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie predmetných pozemkov (§ 4 zákona č. 66/2009 Z.z.). Žalobcovi vznikol v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. nárok na to, aby mu žalovaný zámennou zmluvou poskytol náhradný pozemok, ktorý je v jeho vlastníctve. Ak sa neuplatní postup podľa odseku 1 usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou sa vykoná v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 330/1991 (§ 2 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z.z.). Zákon č. 66/2009 Z.z. žiadnym spôsobom neupravuje stav do doby,

než je vlastníčkovi pozemku pridelený náhradný pozemok, resp. než sa usporiadajú vlastnícke vzťahy k pozemku pod stavbou v konaní o pozemkových úpravách. Vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav (§ 4 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z.z.). V zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. vzniklo dňom účinnosti zákona, t.j. dňom 01.07.2009 v prospech žalovaného ako obci právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku vo vlastníctve žalobcu v 1. až 4. rade a žalobcovi v 1. až 4. rade vznikol nárok na odplatu za vecné bremeno, ktoré vzniklo zo zákona.

14. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. IV. ÚS 539/2020-21 zo dňa 28.októbra 2020 rozhodol vo veci sťažnosti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 21Co 36/2017-286 z 20. februára 2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 194/2018 zo dňa 26.08.2019 tak, že ústavnú sťažnosť odmietol. Ústavný súd okrem iného v rozhodnutí uviedol, že ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/2003 Z.z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t.j. ide o obmedzenia vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľnosti vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 49/2014 konštatoval, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné vecné bremeno vzniká „in rem“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Podstatu predmetného názoru považoval za „ústavne udržateľný“ aj ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 227/2012.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020 uviedol, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. vzniká ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona a nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Ide o ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Najvyšší súd v rozhodnutí poukázal na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/194/2019 z 26. augusta 2019, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal aj správnosťou vyriešenia právnej otázky „či vlastník pozemku, na ktorom viazne zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2019 Z. z., má nárok na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva vo forme pravidelných platieb primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia vo výške ročného úžitku, ktorý sa viaže k tej časti nehnuteľnosti, v ktorej sa vlastníctvo obmedzuje a či existuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré by bránilo považovať náhradu za obmedzenie vlastníckych práv zákonným vecným bremenom podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. vo forme opakujúceho sa plnenia“ a následne uviedol, že obdobnú „dovolaciu otázku“ už najvyšší súd riešil v rozsudku z 24. marca 2015, sp. zn. 7Cdo/26/2014, ako aj v rozsudku zo 14. apríla 2016, sp. zn. 3Cdo/49/2014, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“). Vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. Aj obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. patrí totiž k tzv. legálnym (zákonným) vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva. Jeho verejnoprávny charakter a jeho povaha nasvedčujú tomu, že sa významne približuje k obmedzeniu vlastníckeho práva zakotveného v zákone č. 182/1993 Z.z. Svedčí o tom nakoniec aj ich zhodná zákonná konštrukcia. Tak ako zákon č. 182/1993 Z.z., ani zákon č. 66/2009 Z.z. expressis verbis neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu. Ústavný súd však vo svojom rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 474/2013 konštatoval, že aj keď zákon č. 182/1993 Z.z. neuvádza, že vecné bremeno vzniknuté podľa § 23

ods. 5 vzniká len za náhradu, je potrebné, aby vychádzal z čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a v kontexte s tým aj s právnou úpravou obsiahnutou v pôvodnom ustanovení § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd už skôr uzavrel, že pri nedostatku právnej úpravy možno náhradu za vzniknuté bremeno odvodiť zo všeobecne uznávaných princípov príkazom na ochranu základných práv a slobôd, teda aj zo základného práva vlastníť a užívať majetok (rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/89/2008). I v prípade zriadenia vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. je primeraná náhrada namieste. Všeobecné súdy vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti plne rešpektujú, že vlastníkom pod stavbami patriacimi obci alebo vyššiemu územnému celku patrí primeraná náhrada podľa všeobecných zásad upravujúcich inštitút vecného bremena determinovaná proporcionalitou a vyvažovaním hodnoty vlastníckeho práva a hodnoty verejného záujmu (rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10Co/134/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 19Co/198/2014, uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4MCdo 2/2014). Ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t. j. ide o obmedzenia vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností, vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 3Cdo/49/2014 konštatoval, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné bremeno vzniká „in rem“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Podstatu predmetného názoru považoval za „ústavne udržateľný“ aj ústavný súd v rozhodnutí, sp. zn. IV. ÚS 227/2012. Ani ďalšie rozhodnutia ústavného súdu týkajúce sa posudzovania opakovanosti finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z., v ktorých posudzoval ústavnosť rozhodnutí založených na obdobných záveroch (sp. zn. I. ÚS 474/2013, IV. ÚS 227/2012, I. ÚS 1/2012, II. ÚS 506/2011) na tom nič nezmenili. Ani nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 42/2015 neovplyvnil vyššie ustálený právny názor. Ako vyplýva z uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 323/2017 „nemožno stotožňovať právnu úpravu zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“), ktorý upravoval primeranú jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena a náhradu za vecné bremeno upravené v § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, keďže upravujú rozličné situácie, ktoré vyjadrujú rôznu formu obmedzenia v užívaní nehnuteľností. Kým pri obmedzení vlastníckeho práva podľa zákona o tepelnej energetike sa poskytuje náhrada za výmeru, v ktorej je vlastník obmedzený pri užívaní nehnuteľnosti v dôsledku uplatnenia zákonného vecného bremena držiteľom povolenia, a to pri výkone práv a povinností podľa § 10 ods. 1 zákona o tepelnej energetike, ktorých rozsah a frekvenciu nemožno vopred určiť, pri právnej úprave zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ak vlastníkom domu nie je vlastníkom pozemku, teda rozsah vecného bremena je určiteľný už pri jeho vzniku, t. j. od účinnosti zákona 1. septembra 1993“. Je tomu tak aj pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., ktorého rozsah je určiteľný už pri jeho vzniku“.

16. Súd vzhľadom na uvedenú právnu argumentáciu Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dospel k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva zriadením vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. vzniká zo zákona ex lege jednorazovo ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., teda ku dňu 01.07.2009 a odplata náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku zriadeného zákonom č. 66/2009 Z.z. je jednorazová. Žalovanému dňom 01.07.2009 vzniklo k predmetným pozemkom v jeho prospech právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie predmetných pozemkov a žalobcovi ako spoluvlastníkovi pozemkov v prípade, ak mu nie je pridelený náhradný pozemok, resp. sa neusporiadajú vlastnícke vzťahy k pozemku v konaní o pozemkových úpravách má právo na poskytnutie jednorazovej náhrady za vecné bremeno, ktorým je pozemok zo zákona zaťažený.

17. Žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku a uviedol, že finančná náhrada za zákonné vecné bremeno je majetkové právo a podlieha premlčaniu podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vecné bremeno na pozemku žalobcu vzniklo ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. k 01.07.2009, a preto právo na náhradu si žalobca ako spoluvlastník pozemku mohol uplatniť v trojročnej premlčacej dobe, t.j. ku dňu 01.07.2012. Žalobca v 1. až 4. rade si nárok na náhradu za zriadené vecné bremeno uplatnil žalobou doručenou súdu dňa 05.08.2021, teda po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby.

18. Premlčanie je definované ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v civilnom súdnom konaní má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva a súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať. Zásada hospodárnosti konania vedie k tomu, že súd prednostne posudzuje v konaní vznesenú námietku premlčania bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky nároku a podobne.

19. Uplatnený nárok žalobcu na náhradu za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. vzhľadom k tomu, že je nárokom vo forme jednorazovej náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva žalobcu bol uplatnený po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej lehoty. Žalobu žalobca podal na súde dňa 05.08.2020. Finančná náhrada za zákonné vecné bremeno je majetkové právo a podlieha premlčaniu podľa Občianskeho zákonníka s trojročnou premlčacou dobou. Pokiaľ si žalobca uplatnil nárok na náhradu za vecné bremeno žalobou podanou na súd dňa 05.08.2020, uplatnil si nárok po márnom uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby. Trojročná premlčacia doba začala plynúť dňom účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., teda dňom 01.07.2009 a uplynula dňom 01.07.2012. Vzhľadom na uvedené, keď žalovaný sa dôvodne dovolal premlčania nároku žalobcu v 1. až 4. rade na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, súd žalobu žalobcu zamietol.

20. Žalobca v 1. až 4. rade navrhol vykonať znalecké dokazovanie na stanovenie hodnoty nájmu/náhrady za užívanie pozemku parc. EKN č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, k.ú. W.. Súd rozhodol, že žalobcom v 1. až 4. rade navrhnuté znalecké dokazovanie nevykoná z dôvodu, že žalovaným vznesenú námietku premlčania považoval za dôvodnú a žalobu z dôvodu premlčania uplatneného nároku zamietol. Súd však navyše poukazuje i na tú skutočnosť, že strany sporu znášajú zodpovednosť za skutkový stav a musia dokazovať svoje tvrdenia, pričom len v prípade, že nie je v jej možnostiach strany sporu ten ktorý dôkaz zabezpečiť, zabezpečí ho súd. Žalobca v 1. až 4. rade neuviedol žiadne relevantné okolnosti, z ktorých by vyplynulo, že nie je v jeho možnostiach predložiť dôkaz preukazujúci dôvodnosť ním tvrdenej výšky odplaty.

21. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, teda podľa úspechu žalovaného v spore, ktorý mal v konaní úspech v celom rozsahu, keď súd žalobu zamietol. Súd však žalovanému voči žalobcom nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko žalovaný si výslovne nárok na náhradu trov konania neuplatnil.

22. Proti tomuto rozhodnutiu súdu prvej inštancie podali odvolanie žalobcovia 1/ až 4/, ktorí žiadajú odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Svoje odvolanie odôvodnil podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/, h/ CSP a ďalej tým, že napadnutý rozsudok sa opiera o zákonnú úpravu § 4 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a v úc a ustálenú judikatúru NSSR a Ústavného súdu SR sa týkajú náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva v súvislosti so zriadením vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytových a nebytových priestorov. Žalobcovia poukazujú, že § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytových a nebytových priestorov trpí v odbornej právnej verejnosti pochybnosťami o ústavnosti. Žalobcovia teda v tejto súvislosti poukazujú na Nález Ústavného súdu SR PL. ÚS 42/2015-105. Ďalej v tomto smere uvádzajú § 10 ods. 5 zákona o tepelnej energetike. Vo svojej argumentácii, že napadnutý rozsudok odporuje základným právam a slobodám poukazujú na čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohode o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z nálezu Ústavného súdu SR, je potrebné vyvodiť záver, že aj v prípade ak zákon neustanovuje povinnosť náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva, táto povinnosť vyplýva priamo z Ústavy Slovenskej republiky. Zákonom nemožno vyvlastniť alebo nútené

obmedziť vlastnícke právo a pritom poukazujú na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, PL ÚS 38/95 z 03.04.1996 a PL ÚS 4/2000 z 04.07.2000, podľa ktorých nie je NRSR oprávnená zákonom vyvlastniť alebo nútené obmedziť vlastnícke právo. Žalobcovia v Náleze Ústavného súdu SR PL ÚS 42/2015-105 osobitne poukazujú na jeho časť, podľa ktorej „v prípade takých zákonov aj napriek vyvrátiteľnej domnienke o súlade zákona s ústavou nemožno a priori odmietnuť dôvodnosť pochybnosti o ústavnej konformnosti daného zákona s podmienkou primeranej náhrady za obmedzujúci zásah do vlastníctva. Z č. 20 ods. 4 Ústavy SR v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy možno vyvodiť, že účelom úpravy čl. 20 ods. 4 je dať vlastníčkovi právnu istotu o výške primeranej náhrady za vyvlastnenie aj za nútené obmedzenie jeho vlastníckych práv. K právnej istote, akú má zaručiť čl. 20, patrí aj istota o čase, kedy vlastník dostane primeranú náhradu. Súčasná zákonná úprava a staršia súdna prax, o ktorú sa opiera napadnutý rozsudok nespĺňajú ani požiadavku vedomosti o výške primeranej náhrady, ani požiadavku včasnosti poznania okamihu, v ktorom vlastník dostane primeranú náhradu ani požiadavku na priznanie nároku na primeranú náhradu. Žalobcovia spochybňujú aplikáciu inštitútu premlčania v napadnutom rozhodnutí.

23. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril žalovaný, ktorý sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý opätovne poukazuje na to, že nárok žalobcov je premlčaný, finančná náhrada za zriadenie vecného bremena je jednorazová nemá charakter opakovaného plnenia.

24. Ďalšie vyjadrenia súdu zaslané neboli

25. Odvolací súd, viazaný rozsahom (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 1/ až 4/ nie je opodstatnené.

26. Súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1, 2, 3 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 CSP.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 CSP).

27. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, obmedzil odvolací súd odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP.

28. V súvislosti s námietkou posúdenia charakteru náhrady za zákonné vecné bremeno, teda či sa jedná o náhradu jednorazovú alebo opakovanú, odvolací súd poukazuje najmä na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, kde dovolací obdobnú otázku týkajúcu sa priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena riešil v rozsudku z 24. marca 2015, sp. zn. 7Cdo/26/2014, ako aj v rozsudku zo 14. apríla 2016, sp. zn. 3Cdo/49/2014, ktoré rozhodnutie bolo uverejnené aj v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 8/2016 pod č. R 73/2016. V tomto rozhodnutí bol vyslovený právny záver, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné bremeno vzniká „in rem“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia a v súdnom konaní ho môže vlastník úspešne uplatniť iba v zákonom stanovenej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť od účinnosti tohto zákona. Vyššie uvedený právny názor, že nárok na finančnú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva v prípade zákonného vecného bremena má formu jednorazovej náhrady, prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo svojom rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30.11.2020, v ktorom sa zaoberal otázkou náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že názor vyslovený v rozhodnutí 3Cdo/49/2014 (R73/2016) je použiteľný aj na priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009, pretože aj obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 patrí k tzv. legálnym (zákonným) vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva. Ďalej konštatoval, že ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom

dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 183/1993 Z. z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona, nemôže tomu byť inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky.

29. Vyššie uvedené právne závery prijaté v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/49/2014 (tento názor tam vyslovený je podporený aj rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/26/2014) a v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/17/2019 sú aplikovateľné aj na posudzovaný prípad. V rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/194/2018 z 26.08.2019 Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že právny názor vyjadrený v rozhodnutí 3Cdo/49/2014 je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009. Aj obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 patrí totiž k tzv. legálnym (zákonným) vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva. Jeho verejnoprávny charakter a jeho povaha nasvedčujú tomu, že sa významne približuje k obmedzeniu vlastníckeho práva zakotveného v zákone č. 182/1993 Z. z. Svedčí o tom nakoniec aj ich zhodná zákonná konštrukcia. Ide o rozhodnutia najvyššej súdnej autority a konajúci súd nemá žiadny dôvod sa od týchto rozhodnutí odkláňať. Je možné teda ustáliť, že finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová, nemá charakter opakovaného plnenia. Nárok na finančnú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva má iba pôvodný vlastník pozemku a v súdnom konaní ho môže úspešne uplatniť iba v zákonom stanovenej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť od účinnosti zákona č. 66/2009. Ďalšiemu vlastníkovi pozemku už takýto nárok nevznikne.

30. Ani žalobcami v odvolaní namietaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. Pl. ÚS 42/2015 neovplyvnil vyššie ustálený právny názor. Ako vyplýva z uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 323/2017 „nemožno stotožňovať právnu úpravu zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“), ktorý upravoval primeranú jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena a náhradu za vecné bremeno upravené v § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, keďže upravujú rozličné situácie, ktoré vyjadrujú rôznu formu obmedzenia v užívaní nehnuteľností. Kým pri obmedzení vlastníckeho práva podľa zákona o tepelnej energetike sa poskytuje náhrada za výmeru, v ktorej je vlastník obmedzený pri užívaní nehnuteľnosti v dôsledku uplatnenia zákonného vecného bremena držiteľom povolenia, a to pri výkone práv a povinností podľa § 10 ods. 1 zákona o tepelnej energetike, ktorých rozsah a frekvenciu nemožno vopred určiť, pri právnej úprave zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ak vlastník domu nie je vlastníkom pozemku, teda rozsah vecného bremena je určiteľný už pri jeho vzniku, t. j. od účinnosti zákona 1. septembra 1993“. Je tomu tak aj pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009, ktorého rozsah je určiteľný už pri jeho vzniku. Keďže náhrada za zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 je jednorazová a vzniká tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona (ku dňu 01.07.2009), plynie trojročná premlčacia doba od 01.07.2009, pretože podľa § 4 zákona č. 66/2009 týmto dňom vzniklo ex lege zákonné vecné bremeno. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (porovnaj R 1/1998). V kontexte uvedeného sa právo na zaplatenie náhrady za vecné bremeno premlčalo najneskôr dňa 01.07.2012. Žaloba bola podaná až 05.08.2020, a teda je nárok žalobcov premlčaný - bol uplatnený po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Z dôvodu, že žalovaný vzniesol námietku premlčania, súd bol povinný vyhodnotiť uplatnený nárok žalobcu ako premlčaný a teda bez možnosti jeho priznania súdom.

31. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

32. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní súd vzhľadom na to, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 1/ až 4/ priznáva v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP, § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).